

*Музиченко Валентин Олегович,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 281
«Публічне управління та адміністрування» кафедри публічного управління,
менеджменту інноваційної діяльності та дорадництва
Національного університету біоресурсів і природокористування України;*

*Музиченко Вадим Олегович,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 281
«Публічне управління та адміністрування» кафедри публічного управління,
менеджменту інноваційної діяльності та дорадництва
Національного університету біоресурсів і природокористування України;*

ОСНОВНІ ОЗНАКИ НОВОЇ СИСТЕМИ ПОГЛЯДІВ НА УПРАВЛІННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Управління – свідомо, цілеспрямована дія людей на суспільну систему в цілому або на окремі її ланки, що забезпечує їх оптимальне функціонування і розвиток на основі використання властивих суспільству об'єктивних закономірностей розвитку.

Іншими словами, управління є цілеспрямованою взаємодією суб'єкта і об'єкта, яка здійснюється у формі прийняття та реалізації рішень і виконання основних функцій та супроводжується домінуванням відносин підпорядкування, що характеризуються залежністю об'єкта від суб'єкта, високим рівнем централізації, відповідальністю суб'єкта за стан.

Публічне управління – організований процес керівництва, регулювання і контролю державних органів за розвитком галузей економіки і культури, інших сфер суспільства.

З огляду на вищезазначене управління має забезпечити:

- ефективного використання всіх видів ресурсів суспільства задля його стабільного функціонування та поступального розвитку;
- розроблення та реалізацію стратегії суспільного розвитку;
- обстоювання основних прав і свобод людини, її соціальну підтримку та захист.

В процесі розвитку суспільства виокремилися певні «школи управління»:

- наукового управління;
- класична або адміністративна;
- людських відносин;
- соціальних систем;
- емпірична;
- математичні теорії прийняття рішень;
- наука про поведінку,
- підходи до розуміння проблем управління – процесного, системного та ситуативного.

Якщо говорити про універсальні ознаки управління в сучасних умовах, то варто окреслити наступні:

- універсальна якість – як здатність управління впливати на «культурні зразки» соціальних дій і взаємодій, виступати чинником їх змін;

- універсальне відношення – як здатність управління встановлювати і поєднувати лінійні й нелінійні, формальні та неформальні, контактні і дистанційні зв'язки між різними видами дій, цілями й цінностями;

- універсальний механізм – як здатність управління формувати персоніфіковані соціокультурні конструкції, які є необхідними та достатніми для утримання проблемних процесів у межах керованості, а також мають властивості самоналаштування та трансформування в умовах, що змінюються, в умовах забезпечення відкритості й прозорості діяльності органів публічної влади [2, 4].

Етапи розвитку теорії управління:

- формування основних наукових категорій і положень (принципів, функцій тощо);

- посилення уваги до людини як єдиної активної складової цього явища;

- розуміння системності побудови суспільства, дослідження зв'язків та процесів;

- поглиблення пізнання систем, синергетична теорія;

- повернення уваги до людини – лідера/керівника та людини – об'єкта впливу і зв'язків між ними.

Загальні риси, що притаманні управлінській діяльності як такій. До їх переліку належать:

- наявність суб'єкта і об'єкта, відносин між ними;

- виконання основних функцій (планування, організації, мотивації, контролю), через які здійснюються конкретні функції – головні та допоміжні

- здійснення процесу прийняття й реалізації управлінських рішень;

- встановлення, підтримка та розвиток необхідних внутрішніх та зовнішніх зв'язків

- застосування й удосконалення певних технологій виконання процесів та методів впливу на керований об'єкт;

- формування певної структури, в межах якої відбуваються перелічені процеси;

- використання соціокультурної реальності і вплив на її зміни [3, 4].

Сучасна практика свідчить про необхідність формування нової парадигми управління, яка має базуватися на досягненнях різних наук – економічної, соціологічної, політичної, психологічної, філософії управління, права в аспектах управління, культури і мистецтва, що виявляються в цій діяльності.

У сучасному суспільстві широку популярність набувають питання впровадження механізмів прозорості та відкритості органів публічної влади як дієвих інструментів протидії корупції. Якість інформації на офіційних

сайтах, онлайн-платформах та вільний доступ громадян до інформації про діяльність органів публічної влади є одними з головних чинників відкритості [2].

Впровадження зазначених механізмів у системі управління дозволяє успішно функціонувати органам публічної влади й забезпечити участь громадян у прийнятті управлінських рішень, виробити здатність пристосовуватися до змін у зовнішньому середовищі. Наприклад, у процесі формування інформаційної політики органи публічної влади більше уваги приділяють організаційній культурі, запроваджують нові підходи до інформаційної відкритості, які мають успіх у колективі, підтримуються переважною більшістю і з часом можуть становити одну зі сталих традицій та звичок в органі публічної влади. Сьогодні бути відкритим можна впевнено порівнювати зі стати «сучасним».

Також при виборі системи управління варто враховувати ситуаційний підхід, відповідно до якого орган публічної влади реагує на різні зовнішні фактори. Головною буде ситуація, тобто конкретний набір обставин, котрі істотно впливають на роботу органу публічної влади в цілому. Звідси випливає визнання важливості специфічних прийомів, за допомогою яких визначаються найбільш важливі фактори, впливаючи на які можна ефективно досягати мети.

Окрім того існує визнання соціальної відповідальності управління перед суспільством у цілому і перед окремими людьми, які працюють в організації. Яскравим прикладом є підприємство, яке умовно можна розглянути як соціальну систему, ефективність якої залежить від головного її ресурсу – людей.

Завдання управлінців полягає в тому, щоб організувати ефективну спільну працю, в процесі якої кожна людина зможе максимально використовувати свій потенціал [1, 2].

Щодо зміни парадигми управління в Україні можна зазначити, що вона органічно пов'язана з перетвореннями і реформуванням усіх аспектів життєдіяльності нашого суспільства. Найбільш важливими положеннями управління економікою можна вважати наступні:

- гнучке поєднання методів ринкового та державного регулювання соціально-економічними процесами як на мікро-, так і на макрорівнях;
- формування й функціонування підприємницьких структур як відкритих і соціально зорієнтованих;
- самоврядування на всіх ієрархічних рівнях;
- поєднання проектних і адміністративних методів управління в органах публічної влади [3].

Отже, ефективність формування та реалізації нової управлінської парадигми в сучасних умовах може бути забезпечена при дотриманні принаймні двох головних умов: по-перше, у ній необхідно врахувати особливості попереднього розвитку системи управління та сучасний стан економіки, менталітет і особливості країни; по-друге, в її основу має бути

покладено принципи і механізм управління країн із розвинутою ринковою економікою. Це дасть змогу в перспективі успішно інтегрувати сучасні концепції управління в діяльності органів публічної влади.

Список використаних джерел:

1. Горбата Л. П. Забезпечення стратегічного планування в умовах національної системи стійкості на рівні територіальних громад в Україні. *Держава та регіони*. Серія: Публічне управління і адміністрування. № 4/2023. С. 54-60. URL : http://pa.stateandregions.zp.ua/archive/4_2023/9.pdf.

2. Горбата Л. П. Удосконалення механізму інформаційної відкритості діяльності органів публічної влади в Україні. *Науковий вісник: державне управління*. 2020. URL: <https://nvdu.undicz.org.ua/index.php/nvdu/article/view/95>.

3. Гордон М. В., Оленцевич Н. В., Колісник І. О. Моделі публічного управління: порівняльний аналіз та пропозиції для України. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2018. № 3. URL: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=1207>.

4. Євсюков О. П., Шведун В. О. Сучасні концепції забезпечення державного управління соціальної та економічної безпеки держави. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 4. С. 82–85. DOI: 10.32702/2306-6814.2021.4.82.

Міністерство освіти і науки України
Національний університет біоресурсів і природокористування
України

ІНІ неперервної освіти і туризму
Державна наукова установа
«Інститут модернізації змісту освіти»

II ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ

«Наукові здобутки студентської та учнівської молоді
з реалізації Плану відновлення України»

м. Київ, 13 березня 2024 року

УДК 37:001:338.245-043.96

*Рекомендовано до друку рішенням вченої ради ННІ неперервної освіти і туризму
Національного університету біоресурсів і природокористування України
(протокол № 10 від 21 березня 2024 р.).*

Наукові здобутки студентської та учнівської молоді з реалізації Плану відновлення України: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції, 13 березня 2024 р. / за заг. ред. І.С. Гриценка, І.М. Грищенко, Л.П. Горбатої. Київ : РВВ НУБіП України, 2024. 163 с.

ISBN 978-617-8351-98-4

Організатори конференції: ННІ неперервної освіти і туризму Національного університету біоресурсів і природокористування України, Студентська організація НУБіП України, Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти», Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти», Харківський національний університет міського господарства ім. О.М. Бекетова, Маріупольський державний університет, Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, Державний торговельно-економічний університет, Херсонський державний аграрно-економічний університет, Державний біотехнологічний університет, ЗВО «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая», Інженерно-будівельний інститут Одеської державної академії будівництва та архітектури, Боярський академічний ліцей «Лідер» Боярської міської ради Фастівського району Київської області, Дніпровський ліцей №97 Дніпровської міської ради, Ірпінський ліцей №1 Ірпінської міської ради Бучанського району Київської області, Ірпінський гуманітарний ліцей «Лінгвіст» імені Заріфи Алієвої Ірпінської міської ради Бучанського району Київської області, Коцюбинський ліцей №2 Коцюбинської селищної ради Бучанського району Київської області, Нижчедубечанський ліцей Пірнівської сільської ради Вишгородського району Київської області, Опорний заклад освіти Богуславського академічного ліцею №1 Богуславської міської ради Київської області, Петрівський ліцей Петрівської сільської ради Вишгородського району Київської області.

Конференція проводиться з метою посилення профорієнтаційної роботи із залучення активної шкільної молоді до навчання в НУБіП України, посилення наукової складової підготовки студентів освітніх ступенів «Бакалавр» і «Магістр», та оприлюднення результатів їх дослідницької роботи, підвищення ефективності та якості наукових досліджень, обміну досвідом та представлення результатів науково-дослідної діяльності, обговорення дискусійних питань і визначення пріоритетних аспектів подальшого розвитку науки.

Організаційний комітет: Гриценко І.С., Грищенко І.М., Горбата Л.П., Олійник В.В., Мельниченко С.В., Євсюкова О.В., Семенченко Ф.Г., Витвицька О.Д., Приліпко С.М., Сизон В.Г.

Збірник наукових праць укладено за матеріалами II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Наукові здобутки студентської та учнівської молоді з реалізації Плану відновлення України», яку підготували і провели кафедра публічного управління, менеджменту інноваційної діяльності та дорадництва й кафедра готельно-ресторанної справи та туризму ННІ неперервної освіти і туризму НУБіП України, 13 березня 2024 року.

Наповнення рубрик синхронізовано з основними напрямками роботи конференції і охоплює основні напрямки Плану відновлення України.

Для наукових, науково-педагогічних працівників, посадових осіб органів публічної влади, теоретиків і практиків, студентів та учнів, усіх зацікавлених у реалізації Плану відновлення України.

Матеріали друкуються в авторській редакції. За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори. Позиція редакції не завжди може збігатися з точкою зору автора.

© Національний університет біоресурсів і природокористування України, 2024